

KULTŪROS PAVELDO CENTRAS

Biudžetinė kultūros įstaiga. Ašmenos g. 10, 01135 Vilnius, tel. (8 5) 262 2926,
faks. (8 5) 212 2191, el. p. bendras@kpc.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188204053

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-12- I Nr.(6.1)2-
Nr.

Žiniai:

Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijai

Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO „DĖL SUTIKIMO REORGANIZUOTI KULTŪROS PAVELDO CENTRĄ“ (REG. NR. 22-12157(2))

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos parengtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas „Dėl sutikimo reorganizuoti Kultūros paveldo centrą“ (Reg. Nr. 22-12157(2), toliau – VNP), Kultūros paveldo centro nuomone, ypač tyrimų srityje prieštarauja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymui (toliau - VAI), Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymui (toliau - KKVAP) bei Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymui (toliau – NKPAĮ).

VNP 2.5.1 punktas numato, kad „Kultūros paveldo departamentas – rinks, kaups, tikslins ir sistemins materialią kultūros paveldo išraišką apibūdinančią fiksuojančią dabartį ir praeitį informaciją; atliks istorinius tyrimus (išskyrus žvalgomojusius ir detaliuosius archeologinius tyrimus), susijusius su kultūros paveldu, bei tvarkys ir rengs su tuo susijusius dokumentus ir informaciją; vykdys specialiosios paveldosaugos bibliotekos veiklą;“

Pagal KKVAI 4 str. 3 d. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos (toliau – KPD):

2) rengia teisės aktų, reglamentuojančių į Kultūros vertybių registrą įrašytų kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugą, projektus (*reikalui esant tikslina apskaitos duomenis*);

7) finansuoja kultūrinę vertę turinčių kilnojamųjų daiktų įrašymą į Kultūros vertybių registrą, į Kultūros vertybių registrą įrašytų kilnojamųjų kultūros vertybių, taip pat vertybės, kuri yra viena iš nekilnojamojo kultūros paveldo statinio vertingųjų savybių, tyrimus, konservavimą, restauravimą, apsaugos priemonių įrengimą ir pažinimo sklaidą iš Kultūros paveldo departamentui skiriamų valstybės biudžeto asignavimų. (*Šių darbų ar jų dalių įgyvendinimą Kultūros paveldo departamentas gali pavesti biudžetinėms įstaigoms, kurių savininko teises ir pareigas jis įgyvendina – dabar vykdo Kultūros paveldo centras*);

12) kontroliuoja, kaip laikomasi į Kultūros vertybių registrą įrašytų kilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo, konservavimo ir restauravimo tvarkos;

17) Administracinių nusižengimų kodekso nustatytais atvejais surašo administracinių nusižengimų protokolus, pagal kompetenciją nagrinėja administracinių nusižengimų bylas;

I IŠVADA. VNP numatoma, kad KPD savo pačių atliekamų tyrimų pagrindu pats rengs kilnojamųjų kultūros vertybių aprašus (projektus), pats tokį rengimą finansuos, pats kontroliuos ar teisingai ištirta ir ar teisingai parengta dokumentacija, pats sau surašys protokolą, jei kas neatitiks teisės aktų, tačiau KKVAI tyrimų funkcijos KPD nenustato.

Pagal NKPAĮ 5 str. 10 KPD:

1) metodiškai vadovauja nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugai (*tyrimai yra neatsiejama apsaugos dalis*);

2) rengia nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančių teisės aktų projektus (*be tyrimų pagrindu atliktos apskaitos, joks reglamentavimas nėra galimas*);

3) naudoja veiklai, susijusiai su nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga (neįskaitant paveldotvarkos programų), skirtas valstybės biudžeto lėšas;

4) rengia nekilnojamojo kultūros paveldo paveldosaugos programas, organizuoja jų įgyvendinimą (neįskaitant paveldotvarkos programų). Šių programų ar jų dalių įgyvendinimą Departamentas gali pavesti kitoms biudžetinėms įstaigoms, kurių savininko teisės ir pareigas jis įgyvendina (*nenustatyta, kad pats KPD įgyvendina ar gali įgyvendinti minėtas programas*);

5) organizuoja ir koordinuoja nekilnojamojo kultūros paveldo inventorizavimą, atskleidimą ir stebėseną (*pagal NKPAĮ 8 str. 3. „Nekilnojamosioms kultūros vertybėms atskleisti atliekami tyrimai. Remiantis šių tyrimų duomenimis, nustatomas kultūros paveldo objektų ar vietovių ir jų vertingųjų savybių reikšmingumas, apibrėžiamos ar tikslinamos jų teritorijų ribos.“*);

18) tikrina, kaip vykdomas šis įstatymas ir kiti nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojantys teisės aktai, kontroliuoja, ar nepažeidžiami šie teisės aktai;

24) įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka surašo administracinių nusižengimų protokolus, nagrinėja jo įgaliojimų sričiai priskirtas administracinių nusižengimų bylas;

II IŠVADA. VNP numatoma, kad KPD savo pačių atliekamų tyrimų pagrindu pats rengs nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybų aktų projektus, pats tokį rengimą organizuos, koordinuos ir finansuos, pats kontroliuos ar teisingai ištirta ir ar teisingai parengta dokumentacija, pats sau surašys protokolą, jei kas neatitiks teisės aktų, tačiau NKPAĮ tyrimų funkcijos KPD nenustato.

Esama padėtis KPD rodo, kad kai kurių KPD padalinių ir jų valstybės tarnautojų ar darbuotojų atliekami nekilnojamojo kultūros paveldo apskaitai būtini tyrimai galimai pažeidžia ir KPD suteiktas viešojo administravimo funkcijas ir funkcijų, kurios yra priklausomos nuo viešojo administravimo teisės taikymo, vykdymą.

BENDROJI IŠVADA. Akivaizdu, kad įstatymų leidėjas teisiniu reglamentavimu KPD nesuteikė teisės (funkcijos) patiems vykdyti kultūros paveldo tyrimus, kuriuos kaip viešojo administravimo subjektas KPD organizuoja, koordinuoja, kontroliuoja bei bent iš dalies finansuoja. Šiuo metu Kultūros paveldo centras atlieka tyrimus ir jų pagrindu rengia kultūros vertybių apskaitos dokumentaciją, todėl nėra teisinių pagrindų šias Kultūros paveldo centro funkcijas perduoti KPD.

Prašome Lietuvos Respublikos Vyriausybę atmesti Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos parengtą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą „Dėl sutikimo reorganizuoti Kultūros paveldo centrą“ (Reg. Nr. 22-12157(2), kaip prieštaraujantį teisės aktų reikalavimams.

Direktorius

Virgilijus Kačinskas